

Naturvärdesinventering och fågelinventering av Klämna

Oskarshamns kommun, Kalmar län
2022-10-12

DENNA RAPPORT

Uppdrag	Naturvärdesinventering och fågelinventering av Klämna
Beställare	Oskarshamns kommun
Konsult	Jakobi Sustainability AB
Konsultens id	Oskarshamn 318 Lyckeberg Klämna
Rapport	Ida Johansson, Andreas Källman
Inventering	Ida Johansson, Andreas Källman
GIS	Ida Johansson
Kvalitetsgranskning	Magnus Lundström
Bild förstasida	Kärr i NVO 2

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Denna rapport	2
Sammanfattning	4
1. BAKGRUND.....	5
1.1. Uppdrag och syfte.....	5
1.2. Allmän beskrivning av området.....	6
1.3. Områdesskydd	6
1.4. Sedan tidigare kända naturvärden	6
2. Metod.....	10
2.1. Naturvårdsarter	10
2.2. Utförande	12
3. Resultat	13
3.1. Naturvärdesinventering.....	13
3.2. Fågelinventering.....	19
4. Samlad bedömning.....	20
4.1. Påverkan och skyddsåtgärder	20
5. Referenser	21

Bilaga 1. Fotokatalog

SAMMANFATTNING

Jakobi Sustainability AB har av Oskarshamns kommun fått i uppdrag att utföra en naturvärdesinventering (NVI) och fågelinventering (FI) i Klämna i sydöstra Oskarshamn. Syftet med inventeringarna är att lokalisera miljöer med förhöjda naturvärden samt förekomster av skyddsvärda arter och fågelrevir i utredningsområdet.

Landskapet utgörs till stora delar av bebyggelse och infrastruktur, tillsammans med tätortsnära skogsområden på hällmark. Både löv- och barrskog finns i omgivningarna, sannolikt på tidigare betesmarker. Miljön i Klämna består av relativt ljusöppna skogar med blandade trädslag. Karga hällmarker med mossor och renlavar, avlöser friskare skogsmarker med gräs och örter i fältskiktet.

Inga riksintressen för naturvård, områdesskydd eller andra sedan tidigare utpekade naturvärden finns inom inventeringsområdet. Ett mindre vattendrag är beläget strax söder om Klämna. Strandskydd kan beröra delområdets sydligaste delar.

Naturvärdesbedömningen utfördes i maj månad 2022, på fältnivå medel enligt SIS-standarderna för naturvärdesinventeringar (SS 199000:2014). I inventeringen ingick tilläggen värdeelement, begränsat till skyddsvärda träd, samt detaljerad redovisning av skyddade och rödlistade arter.

Totalt identifierades 5 naturvärdesobjekt, 4 naturvårdsarter (utöver fåglar) och 30 skyddsvärda träd inom inventeringsområdet.

Under fågelinventeringen observerades totalt 25 arter. För naturvårdsarter bland fåglarna noterades i Klämna totalt 6 revir för 4 olika arter.

Områdets främsta naturvärden är knutna till skogsmiljöer med förekomst av äldre träd, de flesta tallar. Gamla träd och död ved utgör substrat och boplatser för till exempel insekter, svampar och fåglar. Flera björnbärssnår av olika dimension finns i området och i några av dessa påträffades grönbladsbjörnbär. Identifieringen är något osäker i flera av fallen men det är säkerställt att miljöer för arten finns inom området.

Områden som inte bedömts hysa naturvärden är likåldriga, yngre skogsmiljöer, utan särskilt värdefullt fältskikt. Flera av dessa skogsområden vore dock att betrakta som naturvärdesklass 4 om detta tillägg hade ingått.

Vid alla typer av exploatering av naturområden finns risk för negativ påverkan på reproduktion och överlevnad hos de fåglar som häckar inom det aktuella området. En viktig åtgärd för att skapa bättre födotillgång för många fåglar i området är att döda och döende träd sparas samt att död ved lämnas kvar om skogliga åtgärder vidtas vid en exploatering. Avverkning bör inte utföras under fåglarnas häckningssäsong från april-juni för att minimera påverkan på häckande fåglar i området. Likaså bör arbeten vid utpekade småvatten med potentiell förekomst av groddjur inte ske från mars -juli för att undvika påverkan på groddjurens fortplantningsperiod. Groddjur är även känsliga för störningar på sina övervintringsplatser som stenmurar, rösen och rishögar under vintern.

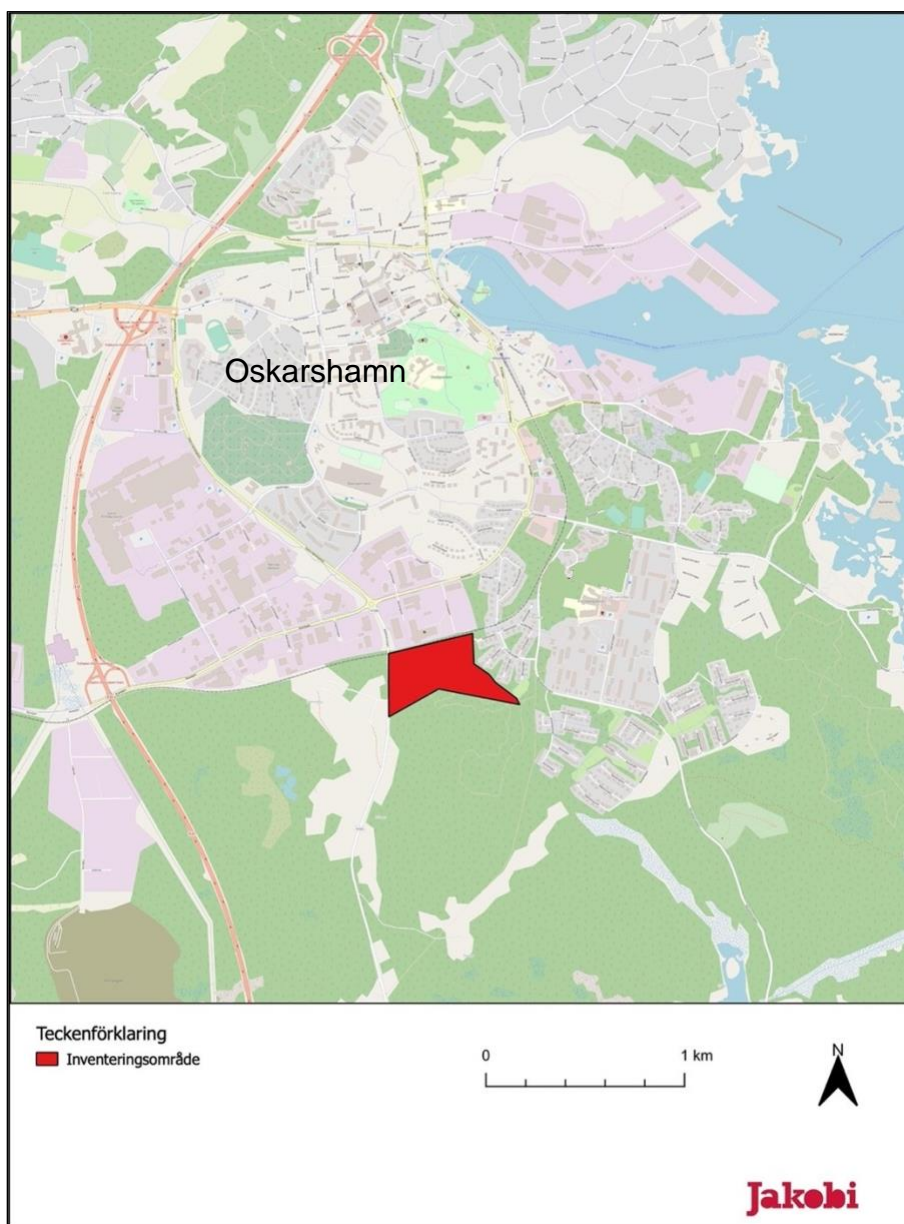
Om hänsyn inte kan tas till fåglar eller groddjur och de kan komma att påverkas negativt av en åtgärd ska dispens sökas från artskyddsförordningen enligt 15 §.

1. BAKGRUND

1.1. Uppdrag och syfte

Jakobi Sustainability AB har av Oskarshamns kommun fått i uppdrag att utföra en naturvärdesinventering (NVI) och fågelinventering (FI) i ett naturområde i sydöstra Oskarshamn, i samband med upprättande av detaljplan.

Syftet med inventeringarna är att lokalisera miljöer med förhöjda naturvärden samt förekomster av skyddsvärda arter och fågelrevir i utredningsområdet.

Figur 1. Översiktsskarta. Inventeringsområdet är beläget i sydöstra delen av Oskarshamns tätort.

1.2. Allmän beskrivning av området

Landskapet utgörs till stora delar av bebyggelse och infrastruktur, tillsammans med tätortsnära skogsområden på hällmark. Både löv- och barrskog finns i omgivningarna, med större lövinslag i fuktigare, lägre delar av landskapet. Många av skogarna har sannolikt vuxit till på tidigare betesmarker.

Miljön i Klämna består av relativt ljusöppna skogar med blandade trädslag. Både tall och gran förekommer, tillsammans med bland annat björk, ek och asp. Karga hällmarker med mossor och renlavar, avlöser friskare skogsmarker med gräs och örter i fältskiktet.

1.3. Områdesskydd

Inget av de två inventeringsområdena berörs av några riksintressen för naturmiljö, Natura 2000 eller naturreservat. Det finns inte heller några biotopskydd eller naturvårdsavtal (Naturvårdsverket 2022; Skogsstyrelsen 2022). Sydöst om inventeringsområdet ligger Sjöbovikens naturreservat (se figur 3).

Ett mindre vattendrag är beläget strax söder om delområdet Klämna (se lantmäteriets karttjänst www.minkarta.lantmateriet.se). Delområdets sydligaste del kan ingå i strandskyddat område.

Geodata har hämtats från Länsstyrelsen och Naturvårdsverket via Länsstyrelsens Geodataportal samt från Skogsstyrelsen.

1.4. Sedan tidigare kända naturvärden

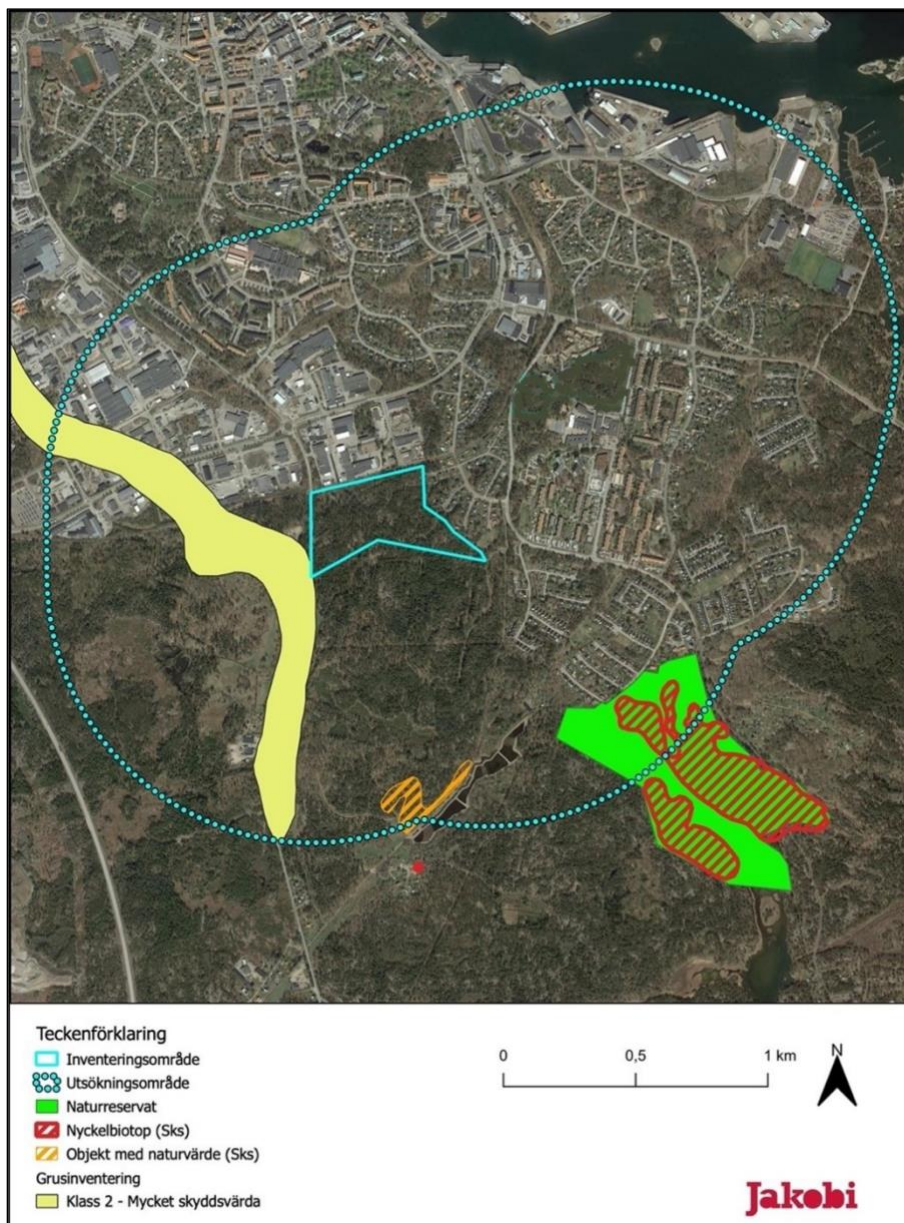
Inga av Skogsstyrelsen nyckelbiotoper eller objekt med naturvärden finns inom inventeringsområdet. Området berörs inte heller av några objekt ur våtmarksinventeringen eller ängs- och betesmarksinventeringen (Naturvårdsverket 2022; Skogsstyrelsen 2022)

En grusinventering från sent 90-tal har pekat ut ett objekt med högt skyddsvärde i anslutning till delområdet Klämnas västra gräns (Länsstyrelsen Kalmar 2022)

Sjöbovikens naturreservat omfattar två av Skogsstyrelsens (2022) nyckelbiotoper och ett objekt med naturvärde ligger en knapp kilometer söder om delområdet Klämna.

I figur 2 finns en översiktskarta med nämnda objekt.

En artrik järnvägsmiljö (ej med i figur 2) finns utpekad ca 800 m norr om delområdet Lyckeberget enligt Trafikverkets (2022) databas Miljöwebb landskap.

Figur 2. Översiktskarta med tidigare utpekade naturvärden i området samt utsökningsområde för tidigare artfynd.

1.4.1. Artförekomster

Ett uttag av rapporterade artfynd mellan åren 2000 och 2022, inklusive sekretessbelagda fynduppgifter, hämtades från SLU ArtDatabanken 2022-05-02. Utsökningen avgränsades som ett buffertområde med 1 km avstånd från inventeringsområdet (se figur 3). Rödlistade arter (SLU ArtDatabanken 2020) och fridlysta arter samt arter som omfattats av åtgärdsprogram eller av art- och habitatdirektivet ingår i urvalet vid utsökningen. Fynd av signalarter för samma period hämtades från artportalen (2022) 2022-05-01. Resultatet redovisas i tabell 1. Alla vilda fåglar är fridlysta och redovisas separat i tabell 2. Bland fåglarna har de arter valts ut som rimligen kan häcka i området.

Tabell 1. Förteckning över naturvårdsarter (exklusive fåglar) rapporterade till Artportalen mellan åren 2000–2020. Listan redogör för artnamn svenskt och vetenskapligt, rödlistekategori, fridlysta arter samt Art- och habitatdirektivets bilagor.

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Rödlista	Bilaga	Fridlyst	Signalart	ÅGP
<i>Acolium inquinans</i>	sotlav				x	
<i>Anguis fragilis</i>	kopparödla			x		
<i>Anthaxia similis</i>	blompraktbagge				x	
<i>Anthemis arvensis</i>	åkerkulla	NT				
<i>Araneus angulatus</i>	knölspindel	NT				
<i>Buglossoides arvensis</i>	sminkrot	NT				
<i>Buprestis octoguttata</i>	åttafläckig praktbagge				x	
<i>Calicium adpersum</i>	gulpuddrad spiklav				x	
<i>Callidium coriaceum</i>	bronsbjon				x	
<i>Chaenotheca phaeocephala</i>	brun nållav				x	
<i>Chimaphila umbellata</i>	ryl	EN				
<i>Chrysis ignita</i>	gnistguldstekel	EN				
<i>Coronella austriaca</i>	hasselsnok	VU	4	x		
<i>Cucullia scrophulariae</i>	flenörtskapuschongfly	VU				
<i>Epipactis helleborine</i>	skogsknipprot			x	x	
<i>Galeopsis ladanum</i>	mjukdån	NT				
<i>Genista tinctoria</i>	färgginst	VU				
<i>Haploporus tuberculosus</i>	blekticka	NT				
<i>Hepatica nobilis</i>	blåsippa			x		
<i>Hesperia comma</i>	silversmygare	NT				
<i>Hieracium prolatescens</i>	oskarshamnsfibbla	VU				
<i>Holosteum umbellatum</i>	fågellarv	NT				
<i>Hyoscyamus niger</i>	bolmört	NT				
<i>Hypochaeris maculata</i>	slätterfibbla	NT				
<i>Leucobryum glaucum</i>	blåmossa		5		x	
<i>Lucanus cervus</i>	ekoxe		2		x	
<i>Muscardinus avellanarius</i>	hasselmus		4	x		
<i>Myotis daubentonii</i>	vattenfladdermus		4	x		
<i>Phaeolus schweinitzii</i>	grovticka				x	
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	dvärgpipistrell		4	x		
<i>Poa remota</i>	storgro	NT				
<i>Porodaedalea pini</i>	tallticka	NT				
<i>Rana arvalis</i>	åkergroda		4	x		
<i>Rubus muenteri</i>	grönbladsbjörnbär	NT				
<i>Saperda carcharias</i>	större aspvedbock				x	
<i>Setaria viridis</i>	kavelhirs	NT				
<i>Sparassis crispa</i>	blomkålssvamp				x	
<i>Tomicus minor</i>	mindre mägborre				x	

<i>Trifolium aureum</i>	gullklöver	NT				
<i>Vipera berus</i>	huggorm			x		

Tabell 2. Förteckning fågelarter som rapporterats till Artportalen mellan åren 2000-2021, och som rimligen kan häcka i inventeringsområdet. Listan redogör för artnamn svenskt och vetenskapligt, rödlistekategori, arter upptagna i Fågeldirektivets bilaga 1

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Rödlista	Bilaga 1	Prio. Art	ÅGP
<i>Accipiter gentilis</i>	duvhök	NT			
<i>Apus apus</i>	tornseglare	EN		x	
<i>Asio otus</i>	hornuggla	NT			
<i>Caprimulgus europaeus</i>	nattskärre		x	x	
<i>Chloris chloris</i>	grönfink	EN			
<i>Corvus corone</i>	kråka	NT			
<i>Curruca curruca</i>	ärtsångare	NT			
<i>Dryobates minor</i>	mindre hackspett	NT	x	x	
<i>Dryocopus martius</i>	spillkråka	NT	x	x	
<i>Emberiza citrinella</i>	gulspurv	NT			
<i>Ficedula albicollis</i>	halsbandsflugsnappare		x	x	
<i>Ficedula hypoleuca</i>	svartvit flugsnappare	NT			
<i>Glaucidium passerinum</i>	sparvuggla		x	x	
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	grönsångare	NT			
<i>Poecile montanus</i>	talltita	NT		x	
<i>Poecile palustris</i>	entita	NT		x	
<i>Saxicola rubetra</i>	buskskvätta	NT			
<i>Sturnus vulgaris</i>	stare	VU			
<i>Turdus pilaris</i>	björktrast	NT			

2. METOD

Vid naturvärdesbedömningen användes SIS-standarderna för naturvärdesinventeringar (SS 199000:2014), fortsatt benämnd som standarden. Nedan beskrivs metoden i korthet. För fullständig metodbeskrivning, se Svensk standard SS 199000:2014 (SIS 2014a, SIS 2014b). Skyddade och rödlistade arter samt skyddsvärda träd levereras i detta skede enbart som shp-filer.

En naturvärdesinventering (NVI) innebär identifiering av geografiska områden som har betydelse för biologisk mångfald. Områden med förhöjda naturvärden avgränsas som naturvärdesobjekt (NVO). De klassificeras och beskrivs utifrån naturvärden och dess betydelse för den biologiska mångfalden. Ibland avgränsas även så kallade landskapsobjekt. Landskapsobjekt kompletterar naturvärdesobjekt och innebär att naturvärde av landskapsekologisk karaktär ska redovisas som geografiska områden.

En naturvärdesbedömning görs utifrån två kriterier:

Biotopvärde: Ekologiska förutsättningar för biologisk mångfald och hotade eller sällsynta biotoper.

Artvärde: Förekomsten av naturvårdsarter (arter som omfattas av artskyddsförordningen, typiska arter beslutade av EU-kommissionen, rödlistade arter och signalarter) eller artdiversitet. Ytterligare naturvårdsarter kan användas vid inventeringen, med motivering till varför de är valda.

De två kriterierna för naturvärdesbedömningen vägs samman och resulterar i en naturvärdesklass. Naturvärdesklasserna är i grundutförandet indelade i tre olika klasser (1-3) och en fjärde klass kan läggas till. Klass 4 innebär att vissa naturvärden förekommer, klass 3 innebär påtagliga naturvärden, klass 2 höga naturvärden och klass 1 innebär att området är av högsta naturvärde. För högsta naturvärde krävs att både biotopvärdet och artvärdet är högt.

Om naturvärdesbedömningen av någon anledning inte kan ge ett säkert resultat anges att bedömningen är preliminär. Skäl till preliminär bedömning kan vara att fältinventeringen inte utförts vid en tidpunkt som varit optimal för att hitta en del naturvårdsarter som tidigare observerats i området och som kan förväntas finnas där. Oftast har preliminär bedömning angetts för sjöar och vattendrag då det kräver särskild fältutrustning för att kunna observera och analysera vattenlevande organismer.

2.1. Naturvårdsarter

Naturvårdsarter är arter som indikerar att ett område har naturvärde eller som i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Många naturvårdsarter har uppmärksammats av naturvårdsskäl och är upptagna i Fågeldirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG) och Art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG) eller upptagna på SLU ArtDatabankens lista över rödlistade arter (SLU ArtDatabanken 2020). Naturvårdsarter innefattar också arter skyddade enligt 4–9 §§ Artskyddsförordningen (2007:845), signalarter (vilka ger indikation på en biotops naturvärde) som nyttjades vid Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering (Nitare 2019) samt regionala och lokala ansvarsarter.

Naturvårdsarter som noterats under NVI:n har rapporterats in till ArtDatabanken (www.artportalen.se).

2.1.1. Fågeldirektivets bilaga 1

Sverige har undertecknat fågeldirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EC av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar). Fågeldirektivets bilaga 1 består av en lista på arter vilka särskilda skyddsområden skall avsättas (European Commission 2020).

2.1.2. Art- och habitatdirektivet

EU:s art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43/EEG) har som syfte att bevara biologisk mångfald inom EU. I direktivets bilagor 2, 4 och 5 listas olika naturtyper och arter som anses särskilt skyddsvärda. Bilaga 2 omfattar arter vars livsmiljö ska skyddas. Bilaga 4 omfattar arter som kräver strikt skydd. Bilaga 5 omfattar arter som riskerar att minska på grund av insamling eller annan exploatering och kan därför kräva särskilda förvaltningsåtgärder (ArtDatabanken 2020).

2.1.3. Rödlistade arter

Rödlistade arter är arter som är upptagna i Rödlistan, som tas fram av ArtDatabanken vid SLU och fastställs av Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten. Rödlistning är ett system som utvecklats av den internationella naturvårdsunionen (IUCN). Rödlistningen är en prognos över risken för enskilda arter att dö ut från Sverige vilket har bedömts kvantitativt. Hotkategorierna redovisas i nedan. Arter i hotkategorierna CR, EN och VU räknas som hotade (SLU ArtDatabanken 2020). Förteckning över rödlistans svenska benämningar och förkortningar finns i tabell 3.

Tabell 3. Rödlistans kategorier. De röda kategorierna räknas som hotade.

Nationellt utdöd	Akut hotad	Starkt hotad	Nära hotad	Livskraftig	Kunskapsbrist	Ej bedömd
RE	CR	EN	NT	LC	DD	NA/NE

2.1.4. Skyddade arter

De arter som omfattas av förbud enligt 4–9 §§ artskyddsförordningen faller under begreppet skyddade arter.

Alla vilda fåglar är fridlysta enligt 4 § artskyddsförordningen. Det innebär att de inte får dödas, fångas, skadas eller störas. Inte heller ta bort eller skada ägg eller bon samt fortplantningsområden och viloplats. "Även om alla fågelarter omfattas bör arter markerade med B i bilaga 1 till artskyddsförordningen, rödlistade arter samt sådana arter som uppvisar en negativ trend prioriteras i skyddsarbetet." (Naturvårdsverket 2009).

För 6 § Artskyddsförordningen gäller: "...enligt 6 § artskyddsförordningen innebär att det är förbjudet att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och dessutom att ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon av vilt levande kräldjur, groddjur eller ryggradslösa djur som är upptagna i bilaga 2 till artskyddsförordningen." (Naturvårdsverket 2009). Förbudet gäller även om skadan sker oavsiktligt. Till skillnad från 4 § har livsmiljöerna för arter skyddade enligt 6 § inget skydd.

För 8 § Artskyddsförordningen gäller: "Enligt 8 § artskyddsförordningen är det i fråga om de vilt levande kärlväxter, mossor, lavar, svampar och alger som anges i bilaga 2 till förordningen förbjudet att plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växterna, samt att ta bort eller skada frön eller andra delar. Med att skada arten bör även avses åtgärder som på ett indirekt sätt skadar arten genom att till exempel de hydrologiska förhållandena på artens växtplats förändras." (Naturvårdsverket 2009). Förbudet gäller även om skadan sker oavsiktligt.

För § 9 Artskyddsförordningen gäller: "Enligt 9 § artskyddsförordningen är det i fråga om de vilt levande kärlväxter, mossor, lavar, svampar och alger som anges i bilaga 2 till förordningen förbjudet att gräva eller dra upp exemplar av växterna med rötterna. Det är också förbjudet att plocka eller på annat sätt samla in exemplar av växterna för försäljning eller andra kommersiella

ändamål.” (Naturvårdsverket, 2009). Det är alltså tillåtet att plocka växten för eget bruk men inte gräva bort hela rotsystemet. Förbudet gäller även om skadan sker oavsiktligt.

2.1.5. Signalarter

Signalarter är arter med särskilda krav på sin livsmiljö. För att en signalart ska ha en livskraftig förekomst måste dess habitat vara av god kvalitet. Exempelvis träd av hög ålder, lång skoglig kontinuitet, ved som varit död en längre tid, hög och jämn luftfuktighet med mera. Dessa arter nyttjas vid Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering (Nitare 2019) och kan ha högt, medelgott eller lågt signalvärde beroende på artens krav och de regionala förutsättningarna.

För gräsmarker används arter utpekade som indikatorer i Trafikverkets *Metod för översiktlig inventering av artrika vägkantsmiljöer* (Lindqvist 2018). Indikatorer av klass 1 och klass 2 enligt denna metod, anges som naturvårdsarter.

2.1.6. Typiska arter

Typiska arter är arter vars förekomst kan indikera en Natura 2000-naturtyps bevarandestatus. Samtliga av Naturvårdsverket beskrivna Natura 2000-naturtyper som förekommer i Sverige har en fastställd artlista. Om flera av arterna förekommer samt har livskraftiga förekomster inom naturtypen tyder det på att Natura 2000-naturtypen är av god bevarandestatus.

2.1.7. Ansvarsarter

Ansvarsarter är arter vars förekomst ska bevaras då de har sin huvudutbredning inom ett land, landskap, län eller en kommun. Arten kan alltså lokalt vara mycket vanlig men ska ändå visas hänsyn och bevaras då den inte förekommer i samma utsträckning någon annanstans.

2.2. Utförande

2.2.1. Naturvärdesinventering

Denna NVI är utförd på fältnivå medel, vilket innebär att minsta obligatoriska karteringsenhet för naturvärdesobjekt som avgränsas är 0,1 ha, alternativt linjeformade objekt med en längd på 50 meter eller mer, och en bredd på 0,5 meter eller mer.

NVI:n är utförd med tilläggen ”värdeelement” begränsat till skyddsvärda träd, ”detaljerad artförekomst” begränsat till skyddade och rödlistade arter (se tabell 4).

Tabell 4. Tillägg till naturvärdesinventeringen.

Tillägg	Beskrivning
Värdeelement	Element som är särskilt viktiga för inventeringsområdets naturvärde ska eftersökas, kartläggas och redovisas.
Detaljerad redovisning av artförekomst	Förekomster av naturvårdsarter som påträffas under inventeringen noteras i karta med en noggrannhet på 10–25 meter.

Naturvärdesinventeringen utfördes 2-3 maj 2022 av Ida Johansson från Jakobi Sustainability AB.

Teknik som användes var handkikare, lupp och handdator med Arcgis collector där all data insamlades digitalt med positioner. Analyser och kartframställning har utförts i ArcGIS Pro och i koordinatsystemet SWEREF99_TM. Shapefiler levereras till kund tillsammans med denna rapport.

2.2.2. Fågelinventering

Inventeringen genomfördes i enlighet med Naturvårdsverkets standardiserade metoder för fågelinventeringar (Naturvårdsverket, 2016) och kan beskrivas som en kombinerad linje- och punkttaxering där linjerna läggs ut på ett avstånd från varandra (maximalt 100 meter i skogsområden och 200 meter i öppen terräng) som ger möjlighet att upptäcka samtliga fåglar som uppehåller sig inom och i närheten av undersökningsområdet. Inventeraren går sedan till fots längs dessa linjer och noterar samtliga fåglar som hörs eller observeras. Vid lämpliga punkter stannar dessutom inventeraren upp och spanar/lyssnar av omgivningen under ett par minuter tills alla observerade eller hörda arter registrerats. För att kunna dokumentera förekomsten av fågelarter som anländer till häckplatserna vid olika tidpunkter under våren, och som då sjunger aktivt, bör inventering utföras vid minst tre tillfällen under perioden april-juni.

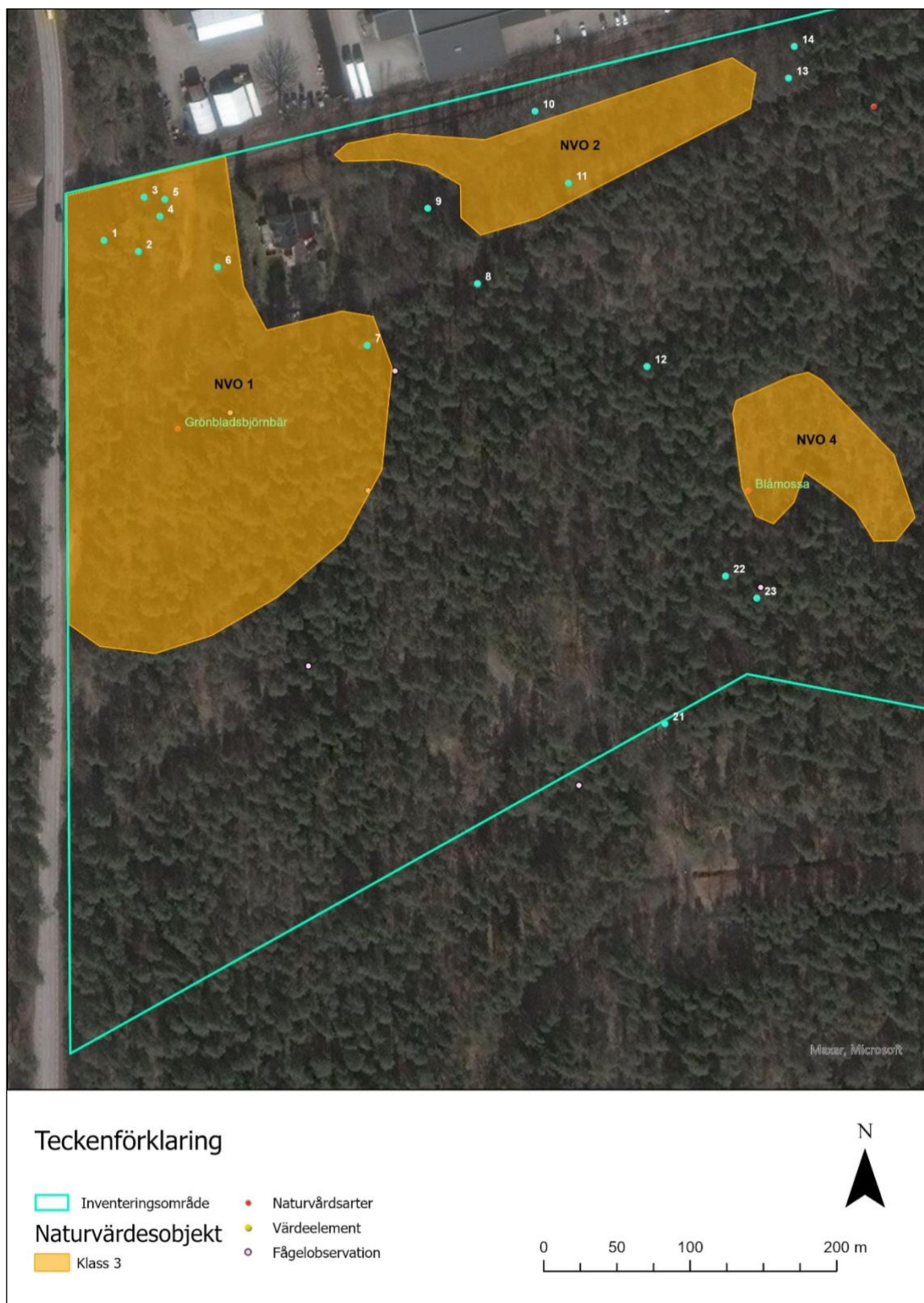
Inventeringen genomfördes från tidig morgon fram till kl 1130. vid tre tillfällen under perioden april-juni av Magnus Lundström, Morgan Johansson och Andreas Källman. Vid tillfällena var det svag vind och uppehållsväder.

3. RESULTAT

3.1. Naturvärdesinventering

3.1.1. Naturvärdesobjekt

Totalt identifierades 5 naturvärdesobjekt (NVO) inom inventeringsområdet, samtliga med naturvärdesklass 3. Figur 3-4 visar objekten och positioner för naturvärdsarter som påträffades vid fältbesöket. I tabell 5 presenteras samtliga NVO med en kort beskrivning av deras naturvärden. En fotokatalog finns i Bilaga 1.

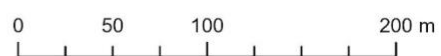

Figur 3. Översiktsskarta västra delen med identifierade naturvärdesobjekt med ID-nummer, artfynd och skyddsvärda träd.

Teckenförklaring

	Inventeringsområde		Naturvårdsarter
	Klass 3		Värdeelement
			Fågelobservation

Figur 4. Översiktskarta östra delen med identifierade naturvärdesobjekt med ID-nummer, artfynd och skyddsvärda träd.

Tabell 5. Förteckning över naturvärdesobjekt som identifierades under fältinventeringen, och deras naturvärden.

NVO ID	Naturvärde	Arter	Naturtyp	Biotop	Beskrivning	Biotopvärde	Artvärde
1	Klass 3	Grönbladsbjörnbär, grönsångare, svartvit flugsnappare smultron, spillkråka, skägglavar	Skog och träd	Blandskog	Flerskiktad blandskog med bland annat tall och ek på tidigare betesmark. Död ved och äldre träd finns ställvis, med spår av olika vedlevande insekter och födosökande hackspettar. Fält- och buskskikt med vialer, vickrar, mkt smultron, hallon, stenros mm. Stenstrukturer i form av blockiga partier och hållar/berg i dagen. Myrstackar förekommer. I söder finns en liten sänka med öppet vatten, sphagnum och skvattram samt några salixbuskage.	Visst	Visst
2	Klass 3 (preliminärt)	Större hackspett, grönsångare, svartvit flugsnappare	Skog och träd	Lövskog med kärr	Långsmalt salixkärr med vattenspeglar. Utmed kanterna tall, ek, asp mm. Divers mossflora och förekomst av triviala vedsvampar. Ställvis gott om kärrskedmossa som är karaktärsart för lövsumpskog. Spår av vedlevande insekter. I öst blandskog med inslag av äldre asp. Artvärdet är preliminärt.	Visst	Visst (preliminärt)
3	Klass 3	Tallticka, grönbladsbjörnbär, blåmossa, spillkråka,	Skog och träd	Hällmarkstallskog	Hällmarkstallskog med äldre tall samt död ved. Förekomst av skägglavar. Spår av vedlevande insekter och hackspettar. Träd med flera bohål.	Patagligt	Visst
4	Klass 3	Blåmossa, spillkråka, större hackspett (bo), spillkråka	Skog och träd	Hällmarkstallskog	Hällmarkstallskog med gott om stående o liggande död ved, äldre o senvuxna träd. Förekomst av olika insektsgnag och spår av födosökande hackspettar.	Visst	Visst

5	Klass 3 (preliminärt)		Småvatten	Dike	Klämna. Grävt, vattenhållande dike. Möjlig fortplantningsmiljö för groddjur och insekter. Artvärdet är preliminärt.	Visst	Visst (preliminärt)
6	Klass 3	Tallticka, blåmossa, spillkråka	Skog och träd	Hällmarkstallskog	Hällmarkstallskog med äldre tall. Flera stående, döda tallar. Spår av olika vedlevande insekter och födosökande hackspettar.	Patagligt	Visst

3.1.2. Detaljerad artförekomst

Under fältinventeringen identifierades 4 naturvårdsarter i inventeringsområdet. Fynd av skyddade och rödlistade arter har karterats och redovisas på kartor tillsammans med naturvärdesobjekt i figur 3-4. I tabell 6 finns en förteckning över naturvårdsarter som påträffades under fältinventeringen. För grölbladsbjörnbär är artbestämningen något osäker.

Tabell 6. Förteckning över naturvårdsarter som påträffades under fältinventeringen.

Vetenskapligt artnamn	Svenskt artnamn	Rödlista	Fridlyst	Bilaga	Signalart
<i>Leucobryum glaucum</i>	Blåmossa			5	x
<i>Rana sp.*</i>	Groda		x	4/5**	
<i>Rubus muenteri</i>	Grönbjörnbär	NT			
<i>Porodaedalea pini</i>	Tallticka	NT			x

*Ägg i sent utvecklingsstadie. Sannolikt vanlig groda men åkergroda kan ej uteslutas.

**Åkergroda bilaga 4, vanlig groda bilaga 5

3.1.3. Värdeelement

Totalt identifierades 30 värdeelement i form av skyddsvärda träd. Dessa presenteras i tabell 7. En översikt av objektens positioner finns tillsammans med NVO i figur 3 och 4.

Tabell 7. Förteckning över skyddsvärda träd som identifierats i inventeringsområdet. Måttangivelser avser diameter i brösthöjd.

ID	Typ	Kommentar	ID	Typ	Kommentar
1	Torraka	död sälg med mycket hål efter hackspettar	17	Torraka	död tall. bohål, tallticka, mkt gnag
2	Torraka	död tall ca 40 cm	18	Torraka	död tall med bohål
3	Träd	tall, 52 cm	19	Torraka	två döda tallar
4	Torraka	tall, kal med myrstack	20	Träd	tall 55 cm
5	Träd	tall, 57 cm	21	Träd	asp 63 cm
6	Träd	ek 60 cm	22	Träd	tall 55 cm
7	Träd	tall 60 cm	23	Träd	tall 50 cm
8	Träd	tall 50 cm	24	Träd	tall 55 cm
9	Träd	tall 60 cm, äldre	25	Träd	tall 52 cm
10	Träd	ek 80 cm	26	Träd	döende äldre sälg
11	Träd	asp 60 cm	27	Träd	två björkar, en död. hålträd
12	Träd	tall 57 cm	28	Träd	två döende sälgar
13	Träd	asp 50 cm	29	Torraka	tall, nästan kal, mycket insektgnag
14	Träd	två aspar à 50 cm	30	Träd	tall 60 cm
15	Träd	tall 70 cm	31	Träd	tall 60 cm
16	Träd	tall 60 cm			

3.2.Fågelinventering

25 arter noterades totalt under fågelinventeringen, se Tabell 8. Rödlistade, prioriterade (enligt Skogsvårdslagen) samt arter listade i fågeldirektivet bilaga 1 som observerades redovisas nedan för respektive område. Även bon med större hackspett har tagits med då det är en nyckelart.

Klämna: Grönsångare (VU) 3 revir, spillkråka (NT) 1 revir, svartvit flugsnappare (NT) 1 revir, större hackspett 1 bo.

Tabell 8. Fåglar observerade under fågelinventeringen 2022.

Vetenskapligt namn	Svenskt artnamn	Antal	Rödlista	Bilaga 1	Prio. Art
<i>Aegithalos caudatus</i>	Stjärtmes	1			
<i>Anthus trivialis</i>	Trädpiplärka	1			
<i>Buteo buteo</i>	Ormvråk	1			
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Stenknäck	1			
<i>Columba palumbus</i>	Ringduva	3			
<i>Corvus corone cornix</i>	Gråkråka	2	NT		
<i>Corvus monedula</i>	Kaja	1			
<i>Cuculus canorus</i>	Gök	1			x
<i>Cyanistes caeruleus</i>	Blåmes	5			
<i>Dendrocopos major</i>	Större hackspett	5			
<i>Dryocopus martius</i>	Spillkråka	1	NT	x	x
<i>Erithacus rubecula</i>	Rödhake	4			
<i>Ficedula hypoleuca</i>	Svartvit flugsnappare	2	NT		
<i>Fringilla coelebs</i>	Bofink	4			
<i>Parus major</i>	Talgöxe	4			
<i>Phylloscopus collybita</i>	Gransångare	2			
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Grönsångare	2	NT		
<i>Phylloscopus trochilus</i>	Lövsångare	3			
<i>Regulus regulus</i>	Kungsfågel	1			
<i>Sitta europaea</i>	Nötväcka	2			
<i>Spinus spinus</i>	Grönsiska	3			
<i>Sylvia atricapilla</i>	Svarthätta	2			
<i>Troglodytes troglodytes</i>	Gärdsmyg	1			
<i>Turdus merula</i>	Koltrast	5			
<i>Turdus philomelos</i>	Taltrast	3			

4. SAMLAD BEDÖMNING

Områdets främsta naturvärden är knutna till skogsmiljöer med förekomst av äldre träd, de flesta tallar. Gamla träd och död ved utgör substrat och boplatser för till exempel insekter, svampar och fåglar. Talticka och spillkråka påträffades i området. Båda dessa arter hjälper till att skapa en kontinuitet av död ved som gynnar biologisk mångfald.

Flera björnbärssnår av olika dimension finns i området och i några av dessa påträffades grönbladsbjörnbär. Identifieringen är dock något osäker i flera av fallen då det var tidigt på året och bladen hos vissa plantor började precis veckla ut sig, vilket försvårade artbestämningen. Det är dock säkerställt att miljöer för arten finns i området.

Områden som inte bedömts hysa naturvärden är likåldriga, yngre skogsmiljöer, utan särskilt värdefullt fåltskikt. Flera av dessa skogsområden vore att betrakta som naturvärdesklass 4 om tillägget hade ingått. Till exempel finns blandskogsmiljöer med fåltskikt av gräs och triviala örter som hyser ett visst biotopvärde för artgrupper som fåglar och insekter. Delar av området är dock påverkade av människan genom slitage, nedskräpning och dylikt.

Naturvärdesobjekt och naturvärdesklassade områden, särskilt klass 1 och 2 men även lägre klasser, kan vara särskilt känsliga ur ekologisk synpunkt. I hushållningsbestämmelserna 3 kap 3§ MB står att "mark och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skall så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön".

4.1. Påverkan och skyddsåtgärder

Vid alla typer av exploatering av naturområden finns risk för negativ påverkan på reproduktion och överlevnad hos de fåglar som häckar inom det aktuella området. Störning kan till exempel ske till följd av ökade mänskliga aktiviteter i närheten av boplatser som leder till att häckningen misslyckas. Störning kan även ske till följd av habitatförstöring av häckningsområden eller lämpliga häckplatser, samt habitatförstöring av födosöksområden som utnyttjas av de aktuella fågelarterna såväl under deras häcknings- som icke-häckningssäsong. Generellt kan man säga att risken för störning av olika fågelarter är kopplad till fåglarnas revirstorlek, val av boplatser samt specialisering när det gäller födoval och födosöksområden. Vidare är fåglar som har små revir och är specialiserade i sitt födoval ofta mer känsliga för habitatförstöring, medan fåglar som har stora revir, inte försvarar något revir och är generalister när det gäller sitt födoval är mindre störningskänsliga.

En viktig åtgärd för att skapa bättre födotillgång för många fåglar i området är att döda och döende träd sparas samt att död ved lämnas kvar om skogliga åtgärder vidtas vid en exploatering. Dessutom är det betydelsefullt att befintlig död ved inte forslas bort från området. Utpekade skyddsvärda träd i Tabell 7 är sådana träd som bör sparas för att minska påverkan på fåglar, vedsvampar och insekter.

Avverkning bör inte utföras under fåglarnas häckningssäsong från april-juni för att minimera påverkan på häckande fåglar i området. Likaså bör arbeten vid utpekade småvatten (NVO 5, 7 och 8) med potentiell förekomst av groddjur inte ske från mars -juli för att undvika påverkan på groddjurens fortplantningsperiod. Groddjur är även känsliga för störningar på sina övervintringsplatser som stenmurar, rösen och rishögar under vintern. Groddjur i området bedöms kunna fortleva om befintliga småvatten behålls öppna och tillåts svälla ut på vissa ställen.

Om hänsyn inte kan tas till fåglar eller groddjur och de kan komma att påverkas negativt av en åtgärd ska dispens sökas från artskyddsförordningen enligt 15 §.

I planeringen bör hänsyn tas till det rödlistade björnbäret grönbladsbjörnbär som är typisk för Oskarshamnstrakten. Exempelvis att snår sparas eller gynnas nära solbelysta vägkanter.

5. REFERENSER

ESRI (2015). DigitalGlobe, GeoEye, Earthstar Geographics, CNES/Airbus DS, USDA, USGS, AEX, Getmapping, Aerogrid, IGN, IGP, swisstopo, och the GIS User Community

Lindqvist, M. (2018) Metod för översiktlig inventering av artrika väggkantsmiljöer. Version 2.0. Trafikverket. 2012:149. Göteborg

Naturvårdsverket (2022) Skyddad natur. URL: <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se>

Naturvårdsverket (2009). *Handbok för Artskyddsförordningen Del 1 – fridlysning och dispenser*. Handbok 2009:2 • UTGÅVA 1

Nitare, Johan (2019). *Skyddsvärd skog Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning*, Skogsstyrelsens Förlag

SIS (2014a). Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. SIS 199000:2014. Publicerad 2014-06-25, utgåva 1

SIS (2014b). Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI). Teknisk rapport. SIS-TR 199001:2014. Publicerad 2014-06-25, utgåva 1

Skogsstyrelsen (2022) Kartor: Skogens pärlor. URL: <https://www.skogsstyrelsen.se/sjalvservice/karttjanster/skogens-parlor>

SLU ArtDatabanken (2022) Artportalen. Sveriges Lantbruksuniversitet. URL: www.artportalen.se

SLU ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala

Trafikverket (2022) Miljöwebb landskap. URL: <https://bransch.trafikverket.se/tjanster/system-och-verktyg/forvaltning-och-underhall/miljowebb-landskap/>

JAKOBI SUSTAINABILITY AB
Sven Hultins gata 9D . 412 88
Göteborg
+46 (0)70-345 26 09 .
info@jakobiab.se

Jakobi
- Din naturliga miljökonsult